

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼đ¼

7/30105 GK 6

Sayı : E-56020453-610-1190-4878/6776
Konu : Yazılı soru önergesi

13.10/2025

T¼RKIYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 09/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1660398 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30105 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1190-4877/6775
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

Sayın Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30105 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun, "Öğretimden yararlanma" kenar başlıklı 76. maddesinin birinci fıkrasında, açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlülerin tüm öğretim türlerinden, diğer ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerin ise kurum içinde verilebilen yaygın, dışarıdan ve açık öğretim programlarından yararlanmalarının sağlanacağı; ikinci fıkrasında, kapalı ceza infaz kurumunda bulunan hükümlülerin, kurum içinde açılan örgün öğretim programlarına kurum disiplin, düzen ve güvenliğini tehlikeye düşürmeyecek şekilde, kurumsal kapasite ve imkânların uygunluğu ölçüsünde devam edebileceği ve yaş, eğitim düzeyi, engellilik durumu, sosyal ve ekonomik durum ile benzeri ölçütlere göre ihtiyacı olan hükümlülere öncelik verileceği; üçüncü fıkrasında, kayıtlı olduğu eğitim kurumlarının ilgili mevzuatına göre gerekli şartları taşıyan ve kapalı ceza infaz kurumunda bulunan hükümlülerin sınavlarının, kişi ve kurum güvenliği ile kurum disiplin ve düzeninin bozulmasını önleyici tedbirler alınarak aşağıda belirtilen usule göre ceza infaz kurumu içinde yapılacağı, buna göre hükümlülerin kayıtlı oldukları ortaöğretim, ön lisans, lisans ve benzeri öğretim programları kapsamındaki sınavlar ile mesleki yeterlilik gibi yazılı veya sözlü sınavlarının, ilgili kurum ile koordinasyon sağlanarak öncelikle çevrim içi, bunun mümkün olmaması halinde ise ilgili eğitim kurumu görevlisinin gözetiminde yüz yüze yapılacağı ve hükümlülerin merkezi sınavlar ile açık öğretim kurumları sınavlarına, sınav merkezi olarak belirlenen ceza infaz kurumlarında katılacağı; dördüncü fıkrasında, kurum ve kuruluşlar ile üniversitelerin, sınavlara ilişkin olarak üçüncü fıkrada belirtilen konularda gerekli düzenlemeleri yapmak ve tedbirleri almakla yükümlü oldukları; beşinci fıkrasında, açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlülerin öğretimden yararlanması veya sınavlara katılmasının, hükümlünün; başarısız olması, devamsızlık göstermesi, eğitim ve sınav alanlarında bu Kanunda yazılı disiplin cezasını gerektiren eylemlerden birini gerçekleştirmesi veya öğretim programının ceza infaz kurumunun işleyişine yer ve zaman itibarıyla uygun olmaması halleri dışında engellenemeyeceği hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

II- Kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklular, kurum içerisinde sağlanan imkânlar çerçevesinde yaygın eğitim, dışarıdan (ekstern) ve açık öğretim programlarından yararlanabilmektedir. Bu kapsamda, tutukluların öğrenim süreçlerinin kesintiye uğramaması amacıyla gerekli tüm çalışmalar titizlikle yürütülmektedir. Uzaktan eğitim ve açık öğretim fakültelerinde öğrenciliği bulunan tutukluların sınavları ise, ilgili yükseköğretim kurumları

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

tarafından, öğrencinin bulunduğu ceza infaz kurumunda gerçekleştirilmektedir.

5275 sayılı Kanunun "Öğretimden yararlanma" başlıklı 76. maddesi uyarınca, tutukluların sınavlarının çevrimiçi veya ceza infaz kurumlarında yüz yüze yapılabilmesine yönelik resmi yazışmalar ilgili kurumlarla yapılmaktadır. Üniversitelerden gelen cevabi yazılar, ilgili yükseköğretim kurumlarının kendi yetki ve sorumluluğunda olup ceza infaz kurumlarında sınav uygulama sürecine ilişkin gerekli tüm işlemler bu yazılara istinaden ivedilikle yerine getirilmektedir.

Açık ve uzaktan eğitim fakültelerinde öğrenciliği bulunan hükümlü ve tutukluların sınavları, okulları tarafından sınav merkezi olarak belirlenen ceza infaz kurumunda gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarında barındırılan çocuk hükümlü ve tutukluların eğitimlerine kesintisiz devam edebilmeleri amacıyla gerekli tüm tedbirler alınmakta ve ilgili eğitim faaliyetleri titizlikle yürütülmektedir.

Tutukluların eğitimlerine devam edebilmelerini teminen; yakınları veya avukatları aracılığıyla getirilen ya da kargo yoluyla gönderilen ders kitapları ve ders notları, yalnızca fiziki kontrollerden geçirilmekte, içerik yönünden herhangi bir denetime tabi tutulmadan ve gecikmeksizin ilgililere teslim edilmektedir.

Öte yandan, kitap veya ders notu temin edemeyen ya da ilave kaynaklara ihtiyaç duyan tüm tutuklular, talepleri halinde ceza infaz kurumları kütüphanelerinden yararlanabilmekte; ayrıca Bakanlığımız ile Kültür ve Turizm Bakanlığı arasında imzalanan İş Birliği Protokolü kapsamında il ve ilçe halk kütüphanelerinden de istedikleri yayınlara erişim sağlayabilmektedir.

III- 5275 sayılı Kanunun 37. maddesinin birinci fıkrasında, kurumda, düzenli bir yaşamın sürdürülmesi, güvenliğin ve disiplinin sağlanması bakımından kanun, yönetmelikler ile idarenin uyulmasını emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumlar, kusurlu olarak ihlâl edildiğinde, hükümlüler hakkında eylemlerinin niteliği ile ağırlık derecesine göre Kanunda belirtilen disiplin cezalarının uygulanacağı hükmü yer almaktadır.

Kanunun 38. maddesinde hükümlü ve tutukluların belirtilen kurallara uymamaları hâlinde uygulanabilecek disiplin cezalarına yer verilmiş olup, 39 ilâ 44. maddelerinde disiplin cezalarının niteliği, uygulanma usulleri ile bu cezaları gerektiren eylemler, 47 ve 48. maddelerinde ise disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı halinde belirlenecek disiplin cezaları ile disiplin cezalarının soruşturulması, infaz edilmesi ve kaldırılması usulleri düzenlenmiştir.

Ayrıca hükümlü ve tutukluların kurum idaresinin kendileriyle ilgili her türlü disiplin işlemine karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı ise ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz hakkı bulunduğu malûmlardır. Bu şekilde bağımsız yargı denetiminden geçerek kesinleşen disiplin cezası kararları infaz edilmekte olup bu kararların uygulanmasında herhangi bir keyfilik söz konusu değildir.

IV- Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 21/07/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergisinde adı geçen hükümlülerin Diyarbakır Açık Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldıkları, adı geçenler hakkında başlatılan idarî soruşturmanın sonuçlandığı, herhangi bir hükümlüye disiplin cezası verilmediği, söz konusu soruşturma kapsamında hükümlülerin

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼đ¼

herhangi bir mağduriyet yaşamadığı, Kurumda barındırılmakta olup eğitim ¼đretim hayatına devam eden h¼k¼ml¼lerin herhangi bir iř kolunda alıştırılmadıkları,

- B) Kurumda t¼m iř ve iřlemlerin mevzuat h¼k¼mlerine uygun olarak y¼r¼t¼ld¼đ¼,
C) Soru ¼nergesinde belirtilen aksi y¼ndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,
Bildirilmiřtir.
Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

